Evropski dan paliativne oskrbe poudarja: gre za življenje, ne le za umiranje

14.5.2026 - | gov.si

Evropski dan paliativne oskrbe letos obeležujemo 14. maja pod geslom »Paliativna oskrba: gre za življenje, ne le za umiranje«. Na Ministrstvu za zdravje ob tem poudarjamo pomen celostnega razvoja paliativne oskrbe ter prizadevanja za enako in pravočasno dostopnost do paliativne oskrbe za vse, ki jo potrebujejo.

Paliativna oskrba ni namenjena le zadnjemu obdobju življenja, temveč ljudem omogoča čim bolj kakovostno življenje ob soočanju z resno boleznijo z lajšanjem simptomov, psihosocialno podporo ter pomočjo pri odločanju in načrtovanju zdravljenja. Evropski dan paliativne oskrbe zato predstavlja pomembno priložnost za krepitev razumevanja, da paliativna oskrba pomeni podporo ljudem pri življenju z resno boleznijo. Huda bolezen življenja ne ustavi, temveč ga preoblikuje, vloga paliativne oskrbe pa je, da posameznika in njegove bližnje skozi to obdobje celostno podpira.

Letošnji evropski dan paliativne oskrbe izpostavlja tri ključna sporočila:

1. Paliativna oskrba podpira ljudi, ki živijo s hudo boleznijo.

Pomaga obvladovati simptome, usmerja skozi zapletene odločitve in posameznikom omogoča, da živijo dostojanstveno in smiselno skozi celoten potek bolezni, ne le ob koncu življenja.

2. Paliativna oskrba podpira družine in skupnosti.

Resna bolezen se nikoli ne doživlja izolirano. Družine, bližnji in družbena skupnost so močno prizadeti, pogosto nosijo čustvena, telesna in finančna bremena. Paliativna oskrba to prepoznava in nudi podporo, ki presega posameznika.

3. Paliativna oskrba temelji na izobraženih in usposobljenih strokovnjakih.

Izvajanje paliativne oskrbe zahteva interdisciplinarno strokovno znanje s področij zdravstva, socialnega varstva in drugih podpornih dejavnosti. Brez sistematičnih vlaganj v izobraževanje, usposabljanje ter razvoj strokovnih kadrov bo dostop do kakovostne, celostne paliativne oskrbe še naprej omejen.

V Sloveniji smo v zadnjih letih naredili pomembne sistemske in razvojne korake:

- krepitev mobilnih paliativnih timov, ki omogočajo oskrbo bolnikov na domu in v lokalnem okolju ter izboljšujejo dostopnost storitev tudi v bolj oddaljenih regijah,
- zagotovitev sodobne opreme in vozil za terensko delo, kar bistveno izboljšuje odzivnost in kakovost obravnave,
- obsežna izobraževanja za zdravstvene delavce, strokovnjake socialnega varstva in širšo javnost, s poudarkom na zgodnjem vključevanju paliativne oskrbe,
- krepitev medsektorskega sodelovanja, ki vključuje zdravstvo, socialno varstvo ter podporo skupnosti in družinam,
- priprava novega Državnega programa paliativne oskrbe 2027–2031, ki bo dodatno sistemsko uredil področje paliativne oskrbe in zagotovil trajnostni razvoj storitev.

»Paliativna oskrba pomeni, da bolnika obravnavamo celostno, ne zgolj kot bolnika, temveč kot osebo s sebi lastnimi potrebami, izkušnjami, vrednotami in dostojanstvom. Ključno je, da paliativno oskrbo vključimo dovolj zgodaj, saj le tako lahko bistveno izboljšamo kakovost življenja bolnikov in njihovih bližnjih,« ob evropskem dnevu poudarja **državna koordinatorka za paliativno oskrbo dr. Maja Ebert Moltara**.

Na Ministrstvu za zdravje si prizadevamo za sistem, kjer bo paliativna oskrba v okviru kadrovske razpoložljivosti **pravočasno in enakomerno dostopna vsem prebivalcem ter vključena v vse ravni zdravstvenega in socialnega sistema**. Z dodatnim izobraževanjem zdravstvenih delavcev in sodelavcev zagotavljamo, da bi vsi, ki se vključujejo v oskrbo neozdravljivo bolnih imeli osnovna znanja iz paliativne oskrbe. Za bolj kompleksne primere obravnav pa so pomembna specialna znanja, na tem področju zato načrtujemo razvoj specializacij iz paliativne oskrbe tako za zdravnike kot za medicinske sestre.

Evropski dan paliativne oskrbe daje vsako leto priložnost, da **okrepimo zavedanje, zmanjšamo predsodke ter spodbudimo širšo družbeno podporo razvoju** tega področja, zato ostajamo zavezani cilju, da ima vsak posameznik – ne glede na starost, diagnozo ali socialne okoliščine – dostop do sočutne, kakovostne in pravične paliativne oskrbe, kjerkoli in kadarkoli jo potrebuje.

Le z jasno usmeritvijo, povezanim delovanjem vseh deležnikov ter dolgoročno naravnanimi rešitvami bomo lahko postopno zagotovili, da bo **vsak deležen pravočasne, dostojanstvene in strokovne paliativne oskrbe**. Ne gre le za izboljšanje oskrbe, ampak tudi za gradnjo sistemov, ki naj bi bili bolj humani, odzivni in bolj trajnostni.

Ob tej priložnosti se na Ministrstvu za zdravje zahvaljujemo vsem zdravstvenim in socialnim delavcem, prostovoljcem ter organizacijam, ki s svojim znanjem, predanostjo in sočutjem vsak dan prispevajo k boljši oskrbi bolnikov in njihovih bližnjih.

Več o evropskem dnevu si lahko preberete na spletni strani Evropskega združenja za paliativno oskrbo.

https://www.gov.si/novice/2026-05-14-evropski-dan-paliativne-oskrbe-poudarja-gre-za-zivljenje-ne-le-za-umiranje